

C48 – OND7

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

6 november 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING, WETENSCHAP EN INNOVATIE

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de kosteloosheid van het lager onderwijs	1
Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over taalverwerving als voorwaarde voor inburgering	2
Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over projecten rond netoverschrijdend leerlingenvervoer in het gewoon basisonderwijs	5
Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over toegankelijkheid van de nieuwe schoolinfrastructuur	6

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck

Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de kosteloosheid van het lager onderwijs

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, sinds 1 september dit jaar moet iedere basisschool al het schoolmateriaal om de eindtermen en ontwikkelingsdoelen te bereiken gratis ter beschikking stellen. Mijnheer de minister, in uw antwoord op een actuele vraag gesteld door mevrouw Berx op 16 mei 2007 stelde u: "Het uitgangspunt is dat we eerlijk moeten zijn met de ouders en eerlijk met de scholen. Eerlijk zijn met de ouders betekent onder meer dat je hen niet wijsmaakt dat naar school gaan plotseling niets meer kost. Dat is niet zo." Verder stelde u nog dat zaken die verder gaan dan de eigenlijke onderwijsdoelstellingen, zoals een warme maaltijd en schooluitstappen, dingen zijn die zullen blijven gebeuren op een school en dat daarvoor van de ouders ook een bijdrage mag worden gevraagd. U hebt de ouders duidelijk willen maken dat de boodschap niet is dat ze hun portemonnee nooit meer zullen moeten openen, maar wel dat er, naast de kosteloosheid van wat strikt gebonden is aan de eigenlijke onderwijsdoelstellingen, nog andere bijdragen zijn waarover met de school of de ouderraad afspraken moeten worden gemaakt. U zei: "Daarin heb ik nagestreefd eerlijk te zijn met de ouders: geen illusies verkopen, geen loze praatjes verkopen."

Toen ik begin september aan de schoolpoort stond, is bij mij echter het vermoeden gerezen dat uw nagestreefde doel bij sommigen niet zo is overgekomen. Bij de school waarvan sprake is, geldt dat voor bijna iedereen. De meest voorkomende klacht is immers de vaststelling dat schoolmateriaal wel nog moet worden aangekocht. Een rekenmachine, passer of geodriehoek worden niet meegegeven naar huis, terwijl dergelijk materiaal wel vereist is bij het maken van huistaken. In de school van mijn dochter werd de voorgaande jaren steeds een lijstje voor de aankoop van materiaal meegegeven op het einde van elk schooljaar. In juni van dit jaar gebeurde dat echter niet, omdat het schoolmateriaal immers gratis zou zijn, en het basisonderwijs kosteloos vanaf 1 september. Tot mijn verbazing kreeg mijn dochter op 1 september toch nog een lijst mee, met de vraag welk materiaal we zelf zouden aankopen en welk we van de school wilden gebruiken, en met als reden dat men zo overvloedige aankopen wilde

vermijden. Uit krantenartikels blijkt dat ook bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur, die klachten over onderwijs behandelt, dagelijks klachten zijn binnengekomen over de kosteloosheid van het basisonderwijs.

Mijnheer de minister, hoeveel klachten zijn er bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur binnengekomen over het kosteloos basisonderwijs? Wat is de aard van deze klachten? Welk gevolg werd of wordt nog aan deze klachten gegeven? Kunnen de scholen daadwerkelijk nog aan ouders vragen welk materiaal ze zelf zullen aankopen en welk materiaal niet? Wordt daardoor de doelstelling van het wegwerken van ongelijkheid van leerlingen binnen een school niet ondermijnd? Wordt die ongelijkheid niet net aangemoedigd? Ik wil dit staven met een voorbeeld: mijn dochter merkte op dat een meisje in haar klas alles van de school moest gebruiken en vroeg of die mensen thuis misschien arm waren. Een dergelijke lijst werkt dus stigmatiserend voor bepaalde leerlingen. Hebt u al een evaluatie gemaakt van de toepassing van het begrip 'kosteloos onderwijs' door de scholen? Zo ja, wat zijn de conclusies die u hieruit trekt? Zo nee, wanneer zult u een dergelijke evaluatie maken? Hoe zult u uw doelstelling van duidelijkheid en eerlijkheid tegenover de ouders tegen het volgende schooljaar realiseren?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, het secretariaat van de Commissie Zorgvuldig Bestuur heeft in de periode van augustus 2007 tot oktober 2007 zowat honderd informele e-mails ontvangen waarin verduidelijkingen werden gevraagd over de bijkomende regelgeving inzake de kosteloosheid van het basisonderwijs. In het antwoord werd steeds de aandacht gevestigd op de omzendbrief van 22 juni 2007 over de beheersing van de kosten voor het basisonderwijs, en op de aparte webpagina die we hebben gecreëerd, namelijk www.schoolkosten.be.

Wat de procedure betreft, werd aan de betrokkenen meegedeeld dat er twee wegen zijn. Het bespreken en verhelderen van de materie inzake de kostenbeheersing in het basisonderwijs moet in eerste instantie een element van bespreking in de schoolraad zijn. Het decreet bepaalt dat over de bijdrageregeling, inclusief de maximumfacturen en alle andere kosten die nog aan ouders kunnen worden doorgerekend, moet worden overlegd binnen de schoolraad. Daar kan de kosteloosheid in algemene zin ter bespreking op de agenda worden gezet. Ouders, personeel, derden en directie zitten er samen om uit te maken wat het beste is voor één

bepaalde school, en dit natuurlijk binnen de geldende regelgeving, onder meer die over de kostenbeheersing. Rekening houdend met de bij decreet vastgelegde bevoegdheden van de schoolraad, geef ik, net als de Commissie Zorgvuldig Bestuur, voorrang aan het proces van lokale participatie.

U mag daarbij ook niet uit het oog verliezen dat het hier gaat over een relatief nieuw gegeven. Relatief, omdat het Vlaams Parlement al in 2001 heeft bepaald dat de kosten voor alles wat noodzakelijk is om de eindtermen en ontwikkelingsdoelen te bereiken, niet meer mogen worden doorgerekend aan de ouders. Die regel werd echter zelden toegepast, omdat de scholen niet de nodige middelen hadden om aan die opdracht te voldoen. Sinds dit schooljaar ontvangt elke school 45 euro per leerling en per jaar en moet ze het decreet ter zake toepassen. Ik begrijp echter dat, hoewel we daar veel over hebben gecommuniceerd, er lokaal soms nog onduidelijkheid bestaat.

Ik hoop dus dat scholen en ouders in eerste instantie met elkaar rond de tafel gaan zitten, bijvoorbeeld in de schoolraad, om hierover van gedachten te wisselen en te beoordelen of het schoolbeleid conform de regelgeving is. Als er lokaal toch onenigheid blijft, kunnen de ouders een formele vraag of klacht indienen bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur. De school wordt dan naar Brussel uitgenodigd voor informatie en een verklaring. De commissie zelf heeft ondertussen een vijftal formele dossiers in behandeling met betrekking tot de kostenbeheersing in het basisonderwijs. Bij elke formele vraag of klacht krijgen alle betrokkenen een gemotiveerd standpunt van de Commissie Zorgvuldig Bestuur. De standpunten van de commissie worden publiek gemaakt via een afzonderlijke website – www.ond.vlaanderen.be/zorgvuldigbestuur –, zodat andere scholen ondersteund worden in het nemen van hun beslissingen.

Het Vlaams Parlement heeft de lijst goedgekeurd van de materialen die kosteloos ter beschikking moeten worden gesteld. Zowel door lijstjes mee te geven van materialen die ouders 'mogen' aankopen als door de vraag te stellen aan ouders welk materiaal ze zelf zullen aankopen en welk niet, kan de suggestie ontstaan dat ouders op de eerste plaats zelf voor de verplichte materialen moeten zorgen, wat uiteraard niet de bedoeling is. Mijn standpunt is dat scholen dergelijke dubbelzinnige situaties zouden moeten vermijden.

Toch verhindert de regelgeving niet dat kinderen hun eigen materiaal meebrengen naar school. Er zullen dus altijd kinderen zijn die zelf materiaal meebrengen. De school kan hier zélf afspraken over maken met de ouders. Scholen zouden er tegen kunnen ingaan door in het schoolreglement op te nemen dat er in de instelling enkel gewerkt wordt met materiaal dat de school ter beschikking stelt. Hierdoor wordt de concurrentie tussen leerlingen toch voor een stuk bedwongen.

Er werd nog geen evaluatie gemaakt van het principe dat alles wat noodzakelijk is voor het bereiken van eindtermen en nastreven van ontwikkelingsdoelen, gratis ter beschikking moet worden gesteld door de scholen en sinds 1 september 2007 strikt moet worden toegepast. De controle op de naleving van de decretale verplichtingen ter zake, net zoals de naleving van andere wettelijke bepalingen, gebeurt door de onderwijsinspectie tijdens de schooldoorlichtingen en de Commissie Zorgvuldig Bestuur.

Vanaf komend schooljaar zullen de nieuwe regels met betrekking tot de maximumfacturen gelden. We zullen alle zeilen bijzetten om daarover zo veel en zo volledig mogelijk te communiceren met zowel de ouders als de scholen. De jaarverslagen van de Commissie voor Zorgvuldig Bestuur zullen ons heel wat leren.

Er zijn al diverse communicatie-initiatieven genomen. Die zullen worden verder gezet. Ik denk daarbij aan de Ronde van Vlaanderen in de scholen, bijdragen in Schooldirect en Lerarendirect, de omzendbrief, de website www.schoolkosten.be. Eind augustus 2007 is er ook een radiocampagne geweest. Ik denk dat we permanent de vinger aan de pols moeten houden en indien nodig de scholen moeten wijzen op de bestaande regels en de mogelijke sanctionering door de commissie.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het stelt me tevreden. Alleen staat er niet aan elke schoolpoort een parlementslid dat uw public relations kan verzorgen.

Ik heb altijd gezegd dat dit niet uw bedoeling was. Ik heb het zelfs op papier gezet en aan de schooldirecteur gegeven. Blijkbaar kwam daar geen reactie op.

Ik ben blij met uw antwoord. Ik zal uw public relations bij de schooldirecteur blijven onderhouden. *(Gelach)*

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over taalverwerving als voorwaarde voor inburgering

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, bij monde van mijn alom gepre-

zen N-VA-voorzitter Bart De Wever werd op 11 januari 2007 het voorstel gelanceerd voor een echt onthaalbeleid op school voor de ouders van anderstalige kinderen en voor de invoering van een engagementsverklaring van de ouders inzake ouderlijke verantwoordelijkheid in het taalleerproces. Mijnheer de minister, u weet dat taalproblemen niet enkel een leerachterstand veroorzaken, ze verhinderen ook een optimale betrokkenheid van de ouders bij het schoolgebeuren. Door aan de ouders een engagementsverklaring te vragen, wil men hen bij het opvoedingsproject van hun kinderen betrekken.

Het aspect taal is daarbij uiteraard zeer belangrijk. Dat blijkt ook uit een tweetal recente onderzoeken van het Provinciaal Integratiecentrum West-Vlaanderen. De resultaten van een eerste onderzoek over omgaan met diversiteit, dat in juli 2007 werd afgerond, tonen dat veel allochtone kinderen onvoldoende het Nederlands beheersen om vlot hun schoolcarrière te doorlopen. Voor een goede taalverwerving is het echter belangrijk dat allochtone kinderen ook buiten de klas met het Nederlands in contact komen. Volgens het provinciaal integratiecentrum ligt de basisverantwoordelijkheid voor de schoolse vaardigheid weliswaar bij de school – een standpunt waar ik het niet helemaal mee eens ben –, maar dat neemt niet weg dat ouders hun kinderen ten volle en positief moeten ondersteunen.

In juni 2007 beëindigde het integratiecentrum zijn onderzoek naar ouderbetrokkenheid, waaruit bleek dat voor sommige allochtone kinderen, maar ook voor hun ouders, de school de eerste confrontatie is met een Vlaamse omgeving en de Vlaamse taal. Veel ouders weten niet goed wat ze kunnen en mogen vragen aan de school. Dat leidt tot passiviteit en heel wat misverstanden. Het onderzoek leert verder dat het contact tussen scholen en etnisch-culturele minderheden vooral gebeurt via informele contacten aan de schoolpoort en tijdens het huisbezoek.

Mijnheer de minister, aanvankelijk stond u weigerachtig tegenover het voorstel van de engagementsverklaring. U wees op het bestaande onthaalbeleid en beschouwde verdere stappen als een opdracht van de school. In maart 2007 raakte u dan toch overtuigd van de zaak en beloofde u dat scholen in de toekomst meer ouderbetrokkenheid mogen eisen.

Vervolgens lanceerde een werkgroep die zich bezighoudt met de problemen van de Nederlandstalige scholen in Brussel, een gelijkaardig voorstel voor een engagementsverklaring. Daarin beloven ouders hun kind tijdig naar school te brengen, te steunen bij hun huiswerk en regelmatig naar de oudercontacten te komen. U antwoordde daarop dat u zou laten onderzoeken of dergelijke engagementsverklaring niet zinvol zou zijn voor alle Vlaamse scholen. U verwachtte de resultaten eind september 2007.

Mijnheer de minister, is het aangekondigde onderzoek ondertussen uitgevoerd? Zo ja, zijn er al resultaten bekend en welke zijn die dan? Bent u nog steeds te vinden voor het idee van de engagementsverklaring? Hoe ziet u die concreet ingevuld? Welke aspecten moet deze verklaring zeker bevatten? Bent u het ermee eens dat het aspect taal hierbij essentieel is? Is er al een tijdsplan uitgestippeld? Wanneer wordt er gestart? Ziet u nog andere mogelijkheden om de ouderbetrokkenheid te vergroten?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, collega's, de rondetafelconferentie over het Nederlandstalig onderwijs in Brussel leverde in juli 2007 een zeer uitgebreide lijst van aanbevelingen op, waaronder inderdaad het idee om een engagementsverklaring voor ouders uit te werken. Brussels minister Vanhengel en ikzelf hebben na de conferentie vastgesteld dat het niet mogelijk is om zoveel voorstellen op korte termijn te realiseren. We hebben beslist uit dat geheel een aantal prioritaire aanbevelingen te nemen waarvan we op korte termijn werk zouden maken.

De invoering van een engagementsverklaring tussen ouders en scholen is een van de aspecten die bij voorrang worden onderzocht. Ik sta daar ook gunstig tegenover. Anders had ik ook niet gezegd dat ik die bij voorrang wil onderzoeken. Dat onderzoek is nog aan de gang. Zodra we daarmee klaar zijn, ben ik bereid de mogelijkheden in de commissie te bespreken.

Ik wil er wel op wijzen dat de werkgroep waaruit dat idee is gekomen met betrekking tot het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, een wederzijdse engagementsverklaring voor ogen had tussen ouders en scholen. Scholen zouden geen engagement van ouders mogen vragen zonder zelf expliciet en in concrete acties hun engagement uit te werken ten aanzien van ouders in het algemeen, en ten aanzien van ouders van anderstalige kinderen in het bijzonder. Dat houdt onder meer een doordacht beleid in om met ouders te communiceren.

Ik ben er inderdaad voor dat de keuze voor een Nederlandstalige school een geëngageerde keuze is. Een engagementsverklaring kan daarvan de materiële uitdrukking zijn. Het aspect taal is inderdaad van groot belang. Daarom zit er muziek in de denkkaders waarbij het aanbod NT2 zou gelinkt worden met de school waar de kinderen school lopen. Maar dan komt men op een terrein van de inburgering. Mochten we echt op dat terrein komen, moeten we zoeken naar samenwerking met mijn collega, minister Keulen.

We hebben van de mogelijke engagementsverklaring een onderwerp gemaakt dat bij voorrang wordt behan-

deld. Zonder vooruit te lopen op het advies van de administratie, de adviezen van alle relevante betrokken actoren, zoals de Vlaamse Onderwijsraad, de Vlor, denk ik daarover op relatief korte termijn met een voorstel te kunnen komen.

Naast de mogelijke engagementsverklaring blijft er het reguliere beleid inzake ouderparticipatie, dat sinds 2003 in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wordt gedragen door de vzw Schoolopbouwwerk Brussel. Deze vzw werkt specifiek rond het betrekken van ouders die vanwege hun sociale en/of culturele situatie minder gemakkelijk aansluiting vinden bij de leefwereld van de school. Het spreekt vanzelf dat dit soort van initiatieven in de huidige of een andere vorm zal worden voortgezet.

In Brussel, net als in de rest van Vlaanderen, bepleiten we een participatief schoolklimaat, waarin een rol is weggelegd voor de ouderraad, en voor de schoolraad, waarin ouders zetelen naast vertegenwoordigers van andere inspraakorganen. Maar naast deze formele structuren wil ik ook gebruik maken van bestaande structuren en netwerken om de betrokkenheid van de ouders te maximaliseren. Ik denk dat er ter zake ook een grote rol kan worden opgenomen door de bestaande ouderkoepelverenigingen, voor wie de het verbeteren van de band tussen school, leerlingen en ouders tot de kerntaak behoort.

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Wat het tijdsplan betreft, blijf ik wel wat op mijn honger zitten. We zullen zien wat die 'korte termijn' inhoudt. Uiteraard zal ik het dossier van nabij opvolgen. Er is ook een link met inburgering. Ik zal minister Keulen daarover dan ook ondervragen.

Het onderzoek is nog aan de gang. Ik had verwacht dat de resultaten al bekend zouden zijn. Als ze er zijn, kunnen we de mogelijkheden bespreken.

Mijnheer de minister, u wilde ook laten onderzoeken of de overheid administratieve boetes kan opleggen. U weet dat daarover bij de meeste partijen in het Vlaams Parlement geen hoerastemming heerst. Blijft u bij dat standpunt? Is dat punt ondertussen afgevoerd?

Minister Frank Vandenbroucke: Daar is vooral een zeer grote verwarring over gecreëerd, onder meer in het halfroond en in vrije tribunes die collega's daarover in kranten hebben geschreven. De zaken werden met elkaar verward.

Om te beginnen, hebben we te maken met voorstellen en teksten van een conferentie: het veld heeft gesproken. Ik heb daar bepaalde zaken uit genomen waarvan ik denk dat ze interessant zijn, zoals de engagementsverklaring. Die verklaring hoeft niet te worden verbonden met een

administratieve boete. In Brussel, waar ouders de keuze hebben tussen het Franstalig en Nederlandstalig onderwijsbestel, kan de engagementsverklaring gewoon als een inschrijvingsvoorwaarde worden opgenomen.

Er zijn mensen die hebben deelgenomen aan de rondetafelconferentie, die hebben gezegd dat het inschrijvingsrecht dan wordt beperkt. Kinderen worden daardoor misschien gestraft voor iets wat hun ouders niet doen. Als ik mij goed herinner, hebben die mensen geopperd of het niet beter zou zijn die ouders te straffen met een boete. Om allerlei redenen lijkt mij dat nogal gecompliceerd.

Aan ouders die opteren voor het Nederlandstalig onderwijs kunnen we gewoon zeggen dat hun keuze veronderstelt dat er een zeker engagement staat tegenover dat onderwijs. Dat lijkt me de eenvoudigste benadering. Misschien moet daarover nog een juridisch debat worden gevoerd en moeten de zaken worden verduidelijkt. Ik denk dat de benadering mogelijk is in een gewest waar twee onderwijsbestellen naast elkaar bestaan en waar de ouders de keuze hebben.

De idee van een administratieve boete is ook gekoppeld aan de problematiek van de leerplicht. Maar dat is een ander verhaal. Wat doen we met ouders die zich niet houden aan de verplichtingen van de leerplicht, hun kinderen niet inschrijven in een school en evenmin voor fatsoenlijk thuisonderwijs zorgen? Zou Vlaanderen in dat geval een administratieve boete kunnen opleggen? Vandaag doen we dat niet. Nu zijn er strafsancties in het kader van de federale wet op de leerplicht. We zouden een administratieve boete kunnen overwegen. Dat gaat echter over iets totaal anders, namelijk de handhaving van de leerplichtwet.

Die zaken zijn wel aan de orde geweest tijdens de rondetafelconferentie. Ze zijn door elkaar gehaald in commentaren. Kort samengevat is de administratieve boete voor mij – en ik druk me voorzichtig uit – niet meteen prioritair. Het is niet zo eenvoudig om die in verband te brengen met het engagement van ouders. We zouden kunnen overwegen om in Vlaanderen een Vlaamse administratieve boete in te voeren met betrekking tot de leerplichtwetgeving. Dan moet wel juridisch worden uitgeklaard of dat kan, of dat zinvol is enzovoort.

Voor mij is dat op dit moment niet het meest prioritaire onderwerp, wel het engagement van de ouders in Brussel. Dat kan volgens mij gewoon beschouwd worden als een inschrijvingsvoorwaarde. We zijn die zaak vanuit juridisch oogpunt aan het bekijken.

De zaken zijn door elkaar gehaald. U zult zich herinneren dat ik op het spreekgestoelte van de plenaire vergadering ietwat geïrriteerd gereageerd heb. Blijkbaar had

men ook moeite om het onderscheid te maken tussen een vergadering waarop het 'veld' spreekt, zaken zegt die verscheiden en niet noodzakelijk altijd consistent zijn enerzijds en wat de regering en het parlement vervolgens daarmee moet doen anderzijds.

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Uiteraard zal ik het dossier verder blijven opvolgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsens tot de heer Frank Vandebroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over projecten rond netoverschrijdend leerlingenvervoer in het gewoon basisonderwijs

De voorzitter: Mevrouw Helsens heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, vorig schooljaar werd in negen Vlaamse gemeenten het pilotproject gratis netoverstijgend leerlingenvervoer voor het basisonderwijs opgestart. U hebt toen ook aangekondigd nieuwe oproepen te lanceren om andere gemeenten de gelegenheid te geven een project op te starten om de mobiliteit van leerlingen en de veiligheid van de schoolomgevingen te verbeteren.

Op het einde van vorig schooljaar heb ik in deze commissie gevraagd of wat u had aangekondigd in de beleidsbrief, namelijk de oproep voor nieuwe projecten, ook zou uitvoeren. U hebt toen gezegd dat u daar nog geen antwoord op kon geven omdat u volop bezig was met de evaluatie van de bestaande projecten. U voegde er aan toe dat u eerst de resultaten daarvan wilde afwachten vooraleer te beslissen of er een nieuwe oproep zou komen.

Mijnheer de minister, u hebt toen zelf voorgesteld om de vraag wat later opnieuw te stellen. Zoals u kunt zien, heb ik uw advies goed opgevolgd. Komen er nieuwe projectoproepen? Ik heb nog niet kunnen vaststellen dat die er zijn. Ik ben dan ook zeer benieuwd wat de evaluatie van de bestaande projecten inhoudt. Welke conclusies kunnen daaruit worden getrokken?

De voorzitter: Minister Vandebroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandebroucke: Mevrouw de voorzitter, in mijn antwoord moet ik een onderscheid maken tussen de evaluatie, die is afgerond, en het afronden van de politieke besluitvorming. Dat laatste is nog niet gebeurd. In die zin is mijn antwoord wat beknopt en onvolledig.

De evaluatie is dus afgerond. Het verloop van het eerste jaar van het pilotproject heeft de Vlaamse overheid heel wat nuttige informatie opgeleverd over het aanmoedigen van duurzaam naar school gaan en het organiseren van leerlingenvervoer. Rekening houdend met de uitvoering van de projecten tijdens het schooljaar 2006-2007 en met een aantal meet- en evaluatiegegevens, hebben we al wel een aantal conclusies kunnen trekken. Positieve conclusies zijn onder meer dat het overleg tussen gemeente en basisscholen over leerlingenvervoer en de bredere mobiliteitsproblematiek algemeen als zeer positief wordt ervaren en dat de inbreng van expertise door De Lijn met betrekking tot het uittekenen op kaart van busroutes werd gewaardeerd. Heel wat scholen kregen daardoor een zicht op de geografische spreiding van hun leerlingen. Waar met netoverschrijdend woon-schoolvervoer werd begonnen, leidde dit tot een rationeler vervoer. Ik verwijs naar het gebruik van halteplaatsen, naar de duidelijke afspraken met ouders en leerlingen enzovoort.

Er blijven echter ook knelpunten bestaan. Zo wordt er toch te weinig aandacht besteed aan het bevorderen van stappen en trappen. Ook hielden de huidige projecten te weinig rekening met de reële behoeften van de gemeenten – met landelijke gemeenten met een grote spreiding versus geconcentreerde woonkernen – daar de subsidie grotendeels gebaseerd was op leerlingenaantallen. Mevrouw Heeren stipte dit al aan. Er was een discrepantie tussen de subsidiëringmethode en de behoefte, die bijna onvermijdelijk samenhangt met de aard van de gemeente. Ook bleken de metingen die we vroegen met betrekking tot de verplaatsingswijze van leerlingen, absoluut geen eenvoudige aangelegenheid te zijn.

We hebben de voorlopige evaluatie van de pilotprojecten voorgelegd aan een groep experts op het gebied van mobiliteit. In die groep waren de Vlaamse Stichting Verkeerskunde, de Voetgangsbeweging, de Fietzersbond, De Lijn, de provincies, de VVSG en de Vlaamse overheid vertegenwoordigd. Daaruit bleek dat de opgestarte pilotprojecten nog niet het verwachte effect hebben in het kader van de STOP-filosofie, waarbij STOP staat voor 'stappen, trappen, organisatie van busvervoer en privévervoer'. Het aanbieden van leerlingenvervoer zou volgens de experts het beste worden geplaatst binnen een breder concept, waarin de klemtoon ligt op alle duurzame verkeersmodi, te beginnen met stappen en trappen.

Op basis van de voorlopige conclusies en al enigszins ingaand op wat de experts aangaven, heb ik beslist om geen nieuwe gemeenten te laten instappen in het project betreffende het netoverschrijdend leerlingenvervoer gewoon basisonderwijs. Op basis van de tussentijdse evaluatie van de experimenten zijn we nu bezig met het grondig bijsturen van het concept. Samen met

minister Van Brempt hoop ik binnen enkele weken een aangepast concept voor te stellen.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is alleszins duidelijk dat u, in het licht van de keuzes die u aanvankelijk wou maken, vindt dat het niet het juiste ogenblik is om dit uit te breiden. Er is veeleer sprake van een bijsturing van de opgezette projecten. Als ik het goed begrijp, blijven de opgezette projecten de volgende jaren nog wel lopen, maar wordt het concept bijgestuurd.

Minister Frank Vandenbroucke: Ja. We hebben hier en daar opmerkingen gemaakt, op basis van onze contacten met de gemeenten over hoe die projecten verlopen. Die projecten blijven grotendeels lopen zoals ze werden gelanceerd. Over een aantal projecten zijn er wel opmerkingen gemaakt. Soms moesten we immers stellen dat een en ander niet beantwoordde aan onze verwachtingen, en dus niet kon. We wijzigen echter niet onze koers. We hebben echter geleerd dat we dit soort oproep eigenlijk niet hoeven te herhalen. We moeten dit grondiger herdenken.

Mevrouw Kathleen Helsen: Daarvoor ontwikkelt u een nieuw concept, en dan kan een nieuwe oproep volgen?

Minister Frank Vandenbroucke: Of we dan werken met een beperkte oproep, of meteen met een brede oproep, waarop heel veel gemeenten kunnen inspelen, laat ik nog even in het midden. Het zou kunnen dat we niet een beperkte oproep doen, maar wat breder gaan. Dat hangt af van de vraag hoe dit er zal uitzien en wat de Vlaamse Regering ervan denkt. We zijn dat aan het afronden in onze hoofden en hopen dat op papier te krijgen, zodat het kan worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Mevrouw Kathleen Helsen: U baseert zich op een evaluatierapport. Is dat rapport ter beschikking van de parlementsleden?

Minister Frank Vandenbroucke: Ik stel voor dat ik dat ter beschikking stel zodra ik ook mijn conclusies ter beschikking stel. Ik wil dat eigenlijk wel doen. Ik zal een methode zoeken om u te informeren over het geheel. Wanneer ik dat formeel voorleg aan de Vlaamse Regering en dat bekendmaak, zou ik inderdaad dat geheel ter beschikking moeten stellen. Daar zal ik nog even over nadenken.

Mevrouw Kathleen Helsen: Ik dank u.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over toegankelijkheid van de nieuwe schoolinfrastructuur

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, ik heb inderdaad een vraag over de toegankelijkheid van schoolgebouwen. Dit kan een heel belangrijke vraag zijn, zeker in het kader van het concept van de leerzorg.

Aanleiding tot mijn vraag is het feit dat ik in de krant van 26 juni 2007 een artikel las over de gemeentelijke basisschool in Hoegaarden. Het gebouw had op 1 september 2006 klaar moeten zijn, maar zou wellicht pas dit schooljaar in gebruik worden genomen. Bij de officiële opening van het gebouw drukte de schooldirecteur zijn tevredenheid uit, maar hij merkte wel op dat het vier verdiepingen hoge schoolgebouw geen lift heeft. Hij wees op de problemen die dit met zich zou meebrengen voor kinderen met een handicap, of bij een tijdelijk letsel van een leerling of leraar. Iedereen kan immers wel eens een been of zo breken. Ik ben echt woest over het feit dat zelfs bij een gloednieuw schoolgebouw toegankelijkheid geen evidentie blijkt.

Dan was er nog een ander voorbeeld. In de krant van 25 september 2007 vond ik nog een ander artikel. Een directeur beklagde zich erover dat er geen mogelijkheid bestond om een mobiele lift te subsidiëren. Nochtans is die heel wat goedkoper dan een vaste lift. De mobiele lift zou mogelijk ook kunnen worden meegenomen wanneer de leerling na een paar jaar aan deze school afstudeert. Mogelijk knelt daar het schoentje, maar enige flexibiliteit in het belang van de leerlingen met een handicap moet hier toch haalbaar zijn. Zo zou een mobiele lift, na gebruik door een leerling, wanneer die afstudeert, eigendom kunnen worden van het departement Onderwijs en naar een andere school kunnen gaan.

Deze krantenartikels zijn zeker nog maar het topje van de ijsberg. Dat het in het eerste geval over een nieuwe school gaat, roept bij mij toch wel heel wat vragen op. Mijnheer de minister, hoe is het in godsnaam mogelijk dat dit gebeurt bij een gloednieuw gebouw? Is dit niet in strijd met de federale wet en met het koninklijk besluit betreffende de toegankelijkheid van voor het publiek toegankelijke ruimten? Zeker als we meer leerlingen met een functiebeperking willen doen instromen in het regulier onderwijs, zullen we ons niet kunnen beperken tot enkele lapmiddeltjes. Indien al bij de planning van nieuwbouwprojecten rekening wordt gehouden met volledige toegankelijkheid, hoeft dit zelfs geen grote meerkost te betekenen. Kunnen we nog langer gemeenschapsmiddelen verstrekken voor nieuwe schoolgebouwen of grondige renovatie als de

toegankelijkheid niet kan worden gegarandeerd? Ik vind alleszins van niet. Zo eenvoudig is dat voor mij.

De noodzaak van renovatie is al bewezen. Uit een onderzoek van 2002 is gebleken dat in de provincie Antwerpen van de 55 onderzochte scholen geen enkele school toegankelijk is voor rolstoelgebruikers zonder extra assistentie. Hoe kan dit in de toekomst worden vermeden? Hoe zult u de toegankelijkheid van de schoolgebouwen die via pps-constructies zullen worden gerenoveerd of gebouwd waarborgen? Zult u hierover, indien dit opportuun is, in overleg treden met uw collega bevoegd voor Ruimtelijke Ordening? Zeker met de inhaalbeweging die het decreet van maart 2006 doorvoert, ligt hier mijns inziens een prachtige kans, die we moeten grijpen of die we kunnen laten liggen.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil me graag hierbij aansluiten. Mevrouw Stevens en ik zijn hier de voorbije jaren de voortrekkers geweest als het gaat over toegankelijkheid in haar diversiteit. Ook op dit gebied, naast dat van het duurzaam wonen, is er een hele weg afgelegd.

Nu moet ik zeggen dat er beleidsdomeinen zijn waar we verder staan. U had het daarnet over het leerlingenvervoer en De Lijn. Voor De Lijn neem ik mijn petje af. De Lijn heeft een aantal jaar geleden ingezien dat toegankelijkheid heel belangrijk is bij mobiliteit en het vervoeren van allerlei mensen. Deze instelling heeft op dat ogenblik heel consequent, zoals Toerisme Vlaanderen, een convenant afgesloten met het Toegankelijkheidsbureau om haar daarbij te begeleiden. Ondertussen heeft dat Toegankelijkheidsbureau in Vlaanderen en zelfs op Europees niveau met heel wat instanties convenanten afgesloten. We kunnen immers inderdaad niet verlangen dat in elk segment van de samenleving dat wordt geconfronteerd met bouwwerken of verbouwingen, die knowhow bestaat. Het is niet omdat die wet uit de jaren 70 er is, dat die ook wordt geïmplementeerd.

Voor ons, en ik hoop dat we dit deze zittingsperiode kunnen realiseren, ligt de sleutel in wezen bij Ruimtelijke Ordening. Als een inrichtende macht een bouw dossier indient en de gemeente, de provincie of het gewest geeft geen bouwvergunning of een stedenbouwkundig attest, omdat het gebouw niet toegankelijk is, dan zal die inrichtende macht zich moeten aanpassen. Ik hoop dat we ter zake bondgenoten zijn, mijnheer de minister, en dat u samen met ons de druk op het departement Ruimtelijke Ordening groot wilt houden. Daar ligt immers in wezen de sleutel voor heel dit probleem.

Dat doet natuurlijk geen afbreuk aan de voorbeelden die mevrouw Stevens hier heeft gegeven. Die zijn pertinent. In welke mate is vandaag binnen de administratie die de

bouwdossiers begeleidt, de nodige knowhow voorhanden? Kunt u mee onderzoeken of het afsluiten van een toegankelijkheidsconvenant voor scholenbouw ons vooruit kan helpen? Er is het verhaal van de alternatieve financiering. Daarnet hadden we het over grote renovaties in het kader van energieprestaties. Ik durf hier vandaag stellen: duurzaam wonen en energieprestaties vormen het thema van de voorbije vier à vijf jaar, maar toegankelijkheid en aanpasbaarheid zullen het thema van de volgende decennia vormen.

Mevrouw Stevens, in 2008 is dit misschien nog geen onderwerp op Batibouw, maar de volgende jaren zal het er een van de onderwerpen worden. Als de markt zich gaat aanpassen en de bouwheer, in dit geval de inrichtende macht, hiernaar vraagt, dan zullen we elkaar vinden. Hiermee pleit ik niet voor de volledige toegankelijkheid van schoolgebouwen. Dat lijkt me niet realistisch, in die zin dat het wel kan worden gebouwd, maar dat we ook de plicht hebben te vragen met welk geld dat moet gebeuren. Ik heb het over een toegankelijkheid van 50 percent, zeker in het kader van ons verlangen om het leerzorgconcept te implementeren. De vraag is natuurlijk wat zoal deel zal uitmaken van die leerzorg, maar er moet inderdaad een minimale toegankelijkheid zijn. Het voorbeeld van mevrouw Stevens over het gebruiken van de traplift is een heel mooi voorbeeld. Vaak hoort men een gelijkaardige discussie in de socialewoningbouw. Men zegt me dat het plaatsen van een appartementsblok van drie verdiepingen – en we zijn allemaal voor inbreiding – voor een te hoge kostprijs zorgt. Ik beaam dit, maar antwoord dan dat de trap dan zo moet worden gebouwd dat die traplift er mogelijk is. Het spijtige in heel de kwestie van toegankelijkheid is dat mensen er pas over nadenken wanneer ze ermee worden geconfronteerd. Mensen hoeven niet een mentale of lichamelijke handicap te hebben om te weten dat toegankelijkheid belangrijk is. Morgen kunnen we een been breken. Mijnheer de minister, ik heb begrepen dat u hier vorige week gevallen bent. Ik ben blij dat u geen been gebroken hebt want dan zou u zelf ervaren hoe ontoegankelijk dit gebouw eigenlijk is. Dat is een understatement om de stelling van mevrouw Stevens voort te ondersteunen.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Toegankelijkheid moet een prioriteit zijn. Ik steun het betoog van mevrouw Heeren en mevrouw Stevens, maar we moeten een onderscheid maken tussen nieuwbouw en verouderde gebouwen. Bij de nieuwbouw wil ik de financiële impact beklemtonen. Die vormt nog steeds een probleem voor basisscholen en scholen van het buitengewoon onderwijs. Dit zal niet worden verholpen door het plaatsen van een lift. Ook mogen er geen trottoirs zijn. Het sanitair moet aangepast zijn. De gangen moeten breed genoeg zijn. Er zijn dus nog veel andere factoren die de kostprijs zeer fors de hoogte injagen. Het basisonderwijs en buitengewoon onderwijs hebben nog steeds geld te kort om dit te realiseren.

Wat de oude gebouwen betreft, daar hebben we er overal in Vlaanderen zeer veel van. Die gebouwen vergen al zeer veel onderhoud. Ik wil beklemtonen dat men vaak vindingrijk is ter zake. Ik zou de directeur van die school in Hoegaarden de suggestie willen geven dat hij in een soort zwevend lokaal zou voorzien. Dat is een lokaal op het gelijkvloers waar leerlingen die hun been of zo hebben gebroken een tijd zouden worden gehuisvest. Men moet vindingrijk zijn met wat voorhanden is. Kinderen of leerkrachten mogen hier zeker niet het slachtoffer van zijn.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, alvorens in te gaan op de net geschetste algemene problematiek wil ik toch even de puntjes op de i zetten in verband met het geciteerde krantenartikel over de officieuze opening van de Gemeentelijke Basisschool Hoegaarden. Het bouwprogramma-Hoegaarden dat voor subsidiëring bij het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs, afgekort AGION, werd ingediend, voorzagt niet in een volledige nieuwbouw, maar in het inrichten van twee klaslokalen in een bestaande zolderruimte op de tweede verdieping en in de nieuwbouw van een sanitair lokaal, met voorzieningen voor personen met een handicap.

De aangehaalde vier verdiepingen betreffen een kelder-ruimte, een gelijkvloers, een eerste verdieping en een in te richten zolderruimte in het dak. Binnen dit bouwen verbouwpakket was door de bouwheer niet in een lift voorzien, die nochtans voor subsidiëring door het AGION in aanmerking komt.

Er werd me gevraagd of dit niet in strijd is met de federale wet en het koninklijk besluit betreffende de toegankelijkheid van voor het publiek toegankelijke ruimten. De toenmalige Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs (DIGO), nu AGION, heeft in het verleden al een grondige en inhoudelijke discussie gewijd aan de toegankelijkheidsproblematiek. Hierbij werden de mogelijkheden van het afdwingbaar maken als criterium voor subsidie en eventuele organisatorische en budgettaire gevolgen in kaart gebracht. Op basis van deze discussie kwam de raad van bestuur van de DIGO tot het standpunt dat de toegankelijkheid niet kon worden ingevoerd als subsidiecriteria.

Het is immers de bouwheer – het schoolbestuur of de inrichtende macht – die verantwoordelijk is voor het bouwproject, inclusief de naleving van de regelgeving inzake toegankelijkheid. Bovendien is het de taak van de instantie die de bouwvergunning verleent, in casu de lokale overheid, om de toepassing van deze regelgeving te controleren. In dit specifieke geval verleent de gemeente de vergunning en is ze tevens bouwheer. Aldus is het de taak van de gemeente erop toe te zien dat de wet van

17 juli 1975 betreffende de toegang van gehandicapten tot gebouwen toegankelijk voor het publiek te allen tijde wordt gerespecteerd. Ik ga hier dan ook van uit.

Bij de planning van nieuwbouwprojecten wordt zeker rekening gehouden met de voornoemde wet. Bij besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 moet een bouwaanvraag voor een publiek gebouw, dus ook een schoolgebouw, aangeven welke ingrepen zullen worden gedaan om het gebouw ‘integraal toegankelijk’ te maken. Met andere woorden, de bouwaanvraag zal alle maatregelen moeten vermelden die ervoor zorgen dat alle gebruikers de publiek toegankelijke ruimte van het gebouw zelfstandig en gelijkwaardig kunnen bereiken, betreden, gebruiken en begrijpen.

Het AGION, als subsidiërende overheid, informeert de bouwheer onder meer over de bestaande regeling via de website. Bovendien is het zo dat aanpassingswerken in het kader van toegankelijkheid, zoals de installatie van een lift, versneld kunnen worden gesubsidieerd. Hierbij kan ook nog worden vermeld dat de commissie van deskundigen, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering, aanbevelingen voor sanitaire installaties heeft opgesteld die een onderdeel over toiletruimtes voor personen met een handicap bevatten.

De toegankelijkheid van schoolgebouwen blijft uiteraard een van de aandachtspunten van de subsidiërende overheid. In het kader van de inhaalbeweging is er bij de opmaak van de outputspecificaties in overleg met de onderwijskoepels, aandacht geschonken aan de toegankelijkheid van schoolgebouwen voor personen met een handicap. De te leveren prestaties in deze DBFM-formule zijn strenger dan die opgelegd door voornoemde wet. Het plaatsen van een lift is en blijft een vrije optie, maar wel verplichtend indien een gebouw meer dan een gelijkvloers en twee verdiepingen heeft. Deze lift moet een vrije doorgang hebben van minimaal 1 meter en bij voorkeur 1,10 meter. Alle binnendeuren moeten voldoende breed zijn – een vrije opening van minimaal 0,90 meter – voor rolstoelgebruikers, en elke instelling moet minimaal in één toilet-ruimte voor personen met een handicap voorzien. Ze is minstens 1,65 meter bij 2,20 meter groot.

Ten slotte kan ik medelen dat AGION vanaf november 2007 start met een grootschalig onderzoek, dat het begin zou moeten zijn van een periodiek grootschalig onderzoek, naar de toestand van de schoolgebouwen in Vlaanderen. De problematiek van de toegankelijkheid van de bestaande schoolinfrastructuur zal deel uitmaken van deze bevraging.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord. Ik wil graag even inpikken op wat mevrouw Heeren daarnet heeft

gezegd. We werken al heel lang samen rond dit thema. We beseffen dat we de toegankelijkheid niet overal van vandaag op morgen kunnen realiseren.

Mevrouw Van Kerrebroeck heeft gezegd dat we een duidelijk onderscheid moeten maken tussen een nieuwbouw en renovatie. Ook daar zijn we ons volledig van bewust. Als er begonnen wordt met een nieuwbouw, is de zorg voor de toegankelijkheid de verantwoordelijkheid van de bouwheer. Wat gebeurt er echter als de bouwheer er zich niet van bewust is of er niet aan denkt? De lokale overheden dragen ook zelf een verantwoordelijkheid. Ze kunnen een bouwvergunning weigeren als de stedenbouwkundige regels niet worden nageleefd. Aan de lokale overheid kan toch gevraagd worden te kijken naar bepaalde aspecten van toegankelijkheid.

Ik weet dat de Vlaamse Regering op 28 mei 2004 een besluit heeft genomen inzake de integrale toegankelijkheid. Het probleem is echter te weten wie die regelgeving moet naleven, wie ze kan garanderen. Is dat de lokale overheid? Als die overheid zelf niet over voldoende kennis beschikt, dan is er opnieuw een probleem.

Mevrouw Heeren heeft terecht gewezen op het feit dat het zeer belangrijk is dat er verschillende provinciale bureaus zijn die een grote rol kunnen spelen. Niet alle steden of gemeenten plegen echter overleg met die toegankelijkheidsbureaus. Een eenvoudig convenant kan al heel wat verbeteren.

Ik ben aangenaam verrast te horen dat de pps-formule strengere regels oplegt. Ik hoop dat op die manier vooruitgang wordt geboekt. Uw collega van Ruimtelijke Ordening heeft wat dat betreft een grote verantwoordelijkheid. We zullen ook bij hem verder lobbyen.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Toch suggereer ik u gebruik te maken van de idee van het convenant. In de sectoren die ik ken, heeft dat convenant een grote, positieve dynamiek teweeg gebracht. Een volledige toegankelijkheid gaat natuurlijk gepaard met een heel zware meerkost.

Gangen breder maken, zijn zaken die we ook willen in de socialewoningbouw. Het argument dat daartegen wordt ingebracht, is vaak het element van de meerkost. Als puntje bij paaltje komt, dan is die meerkost echter minimaal.

Ik raad u aan ook eens te gaan kijken in de andere sectoren.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik ken dat veel minder goed dan u beiden. Ik vind uw reacties interessant.

Ik zal aan mijn medewerkster vragen om de reacties en uw suggesties te noteren. Ik zal daarover dan met mijn medewerkers brainstormen. Ik durf niet vooruit te lopen op de conclusie. Ik zal er rekening mee houden.

Mevrouw Veerle Heeren: U moet dat zeker doen als u aan de onderhandelingstafel zit met minister Van Mechelen. U moet de vinger aan de pols houden.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik zal dat doen.

Mevrouw Helga Stevens: Ik wil nog even opmerken dat de integrale toegankelijkheid niet noodzakelijk een grote meerkost inhoudt. Als al tijdens de planningsfase rekening wordt gehouden met de breedte van een deur, wat maakt het dan uit of een deuropening 0,90 dan wel 1 of zelfs 1,20 meter breed is? Er moet toch in een toilet worden voorzien. Waarom wordt er dan niet voor gezorgd dat iedereen gebruik kan maken van een toilet voor personen met een handicap? Dat betekent toch ook geen grote meerkost. De ruimte is inderdaad iets groter.

In Amerika kwam men tot de vaststelling dat, als vooraf goed wordt nagedacht, de meerkost ongeveer 1 percent bedraagt. Als achteraf aanpassingen moeten gebeuren, dan wordt het pas een heel dure grap.

Als er intern geen expertise aanwezig is, moet elders gekeken worden wat daar gebeurt. Men moet niet steeds opnieuw het warm water uitvinden. Wat dat betreft, heeft minister Van Mechelen enkele steken laten vallen. We moeten hem daar opnieuw op aanspreken. Maar, mijnheer de minister, dat is natuurlijk niet uw verantwoordelijkheid. De minister die in dit debat een sleutelpositie inneemt, neemt zijn verantwoordelijkheid niet op.

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: We moeten toch oog hebben voor het verschil in kostprijs tussen liften en aanpasbare trappen. Mevrouw Heeren heeft daar ook duidelijk op gewezen.

Daarnaast is er niet alleen het aspect van de ruimtelijke ordening, maar ook dat van de subsidiëring. We kunnen de lokale overheden niet opnieuw laten opdraaien voor de investeringen. Het is dan ook toe te juichen dat de DBFM-formule een verplichting oplegt. Het maakt het verschil tussen DBFM en de andere subsidiëringvorm ook groter als de regels in het ene systeem verplicht worden en in het andere niet. Daar moet toch rekening mee worden gehouden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

